

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نقش نگار

مروری بر زندگی امیر المؤمنین علی علیه السلام
برگرفته از بیانات حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای مدظله العالی
رهبر معظم انقلاب اسلامی



موسسه پژوهشی فرهنگی
مجلس شورای اسلامی
مقره‌خانه و دفتر آیت الله العظمی خامنه‌ای



پیشگفتار

برقراری نظام جمهوری اسلامی به تعبیر رسای بنیانگذار آن، حضرت امام خمینی(ره)، از نعمتهای بزرگ الهی بر مردم این سرزمین و تمامی مستضعفین جهان بوده است. مروری بر تاریخ پرافتخار این نهضت و شکل‌گیری نظام مقدّس جمهوری اسلامی به روشنی نقش و تأثیر اصل مترقی ولایت فقیه و رهبری حکیمانه‌ی حضرت امام(ره) و پس از آن حضرت آیت‌الله العظمی سیدعلی خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی، را در هدایت انقلاب در دوران حوادث گوناگون روزگار نشان میدهد. مؤسسه‌ی پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی که وظیفه‌ی حفظ و نشر آثار مقام معظم رهبری را برعهده دارد، در اجرای همین وظیفه اقدام به انتشار کتابهای موضوعی به منظور نشر بیانات، دیدگاهها و رهنمودهای معظم‌له در مقاطع، مناسبتها و موضوعات مختلف مینماید.

کتاب حاضر شامل سخنرانیهای رهبر معظم انقلاب اسلامی پیرامون زندگی امیرالمؤمنین علی(علیه‌السلام) است که به همت حجة‌الاسلام محمدیان با عنوان «نقش نگار» جمع‌آوری گردیده و از سوی انتشارات انقلاب اسلامی عرضه میشود.

این کتاب در پانزده فصل تنظیم شده که شش فصل ابتدایی آن شامل دوران نوجوانی و فداکاریهای امیرالمؤمنین(علیه‌السلام) قبل از بعثت و همچنین





جهاد مستمرشان در مدینه بعد از هجرت نبی مکرم اسلام (صلی الله علیه وآله) است. فصول بعدی کتاب نیز به حوادث دوران زمامداری امام از آغاز شامل «امتناع امام از بیعت»، «برخورد ایشان با متخلفین از بیعت» و اعلام برنامه حکومتشان تا وقایع جنگهای جمل، صفین و نهروان اختصاص دارد. در فصل پایانی نیز به ماجراهای ضربت خوردن و شهادت ایشان و کوفه بی امام پرداخته شده است. مزیت اثر پیش رو به کتبی از این دست در اتخاذ رویکردی سیاسی اجتماعی به زندگی امیرالمؤمنین (علیه السلام) با استناد به منابع تاریخی معتبر و از کلام فقیهی عالم است که خود به عنوان رهبر جامعهی اسلامی در بطن وقایع حکومتداری قرار دارد که این امر غنای کتاب را دوچندان کرده است. امید است این اثر چراغ راهی را در بهره‌گیری از زندگی درخشان و پرنور امیرالمؤمنین (علیه السلام)، برای جویندگان و محققان حقیقت فراهم آورد.

و من الله التوفیق





فهرست مطالب

۱۳	مقدمه
۱۹	فصل اول: بهار ایمان و آغاز سختیها
۲۱	مرد اول ایمان
۲۲	شجاعت در پذیرش حق
۲۴	تحمل سختیها
۲۴	خاطره‌ی یوم‌الدار
۲۵	نوجوانی تیزهوش
۲۶	جوانی پرشور
۲۹	فصل دوم: حماسه‌ی لیلۃ‌المبیت، فداکاری‌ای جاودانه
۳۱	شب هجرت
۳۲	فداکاری عاشقانه
۳۴	فراتر از فداکاری
۳۵	لحظه‌ی حساس جانبازی
۳۶	آیه‌ی از جان گذشتگی
۳۹	فصل سوم: جهاد مستمر در روزگار مدینه
۴۱	با تمام وجود در خدمت دین
۴۲	فدایی پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله)
۴۳	ایفاگر سخت‌ترین نقشها
۴۵	امام، وقف اسلام
۴۵	جهاد در راه خدا
۴۶	رمز پیروزی
۴۶	فرمانده‌ی کل همواره جنگها
۴۷	داوطلب دلاور خندق
۴۸	خندق، مدرسه‌ی اخلاق



۴۸ بازگشت پیروزمندانه
۴۸ جنگ تبوک
۵۱ فصل چهارم: امام(علیه‌السلام) در غیاب خورشید
۵۳ سخت‌ترین روزها
۵۴ وظیفه‌ای خطیر
۵۴ کناره‌گیری مسالمت‌آمیز
۵۵ رعایت مصلحت بزرگتر
۵۶ سکوت برای ممانعت از سقوط
۵۷ مقابله با توطئه‌ی ابوسفیان
۵۹ فصل پنجم: حضور فعال در ۲۵ سال سکوت
۶۱ همکاری با خلفا
۶۲ خانه‌نشینی، هرگز!
۶۲ وزارت مسئولانه
۶۴ مشاور امین
۶۵ اصولگرایی در شورای خلافت
۶۹ فصل ششم: انقلاب علیه عثمان
۷۱ مواضع حساب‌شده‌ی امام(علیه‌السلام)
۷۲ میانجی و ناصح مشفق
۷۳ حادثه‌ی پیچیده‌ی قتل عثمان
۷۵ فصل هفتم: حماسه‌ی بیعت
۷۷ شور و شوقی زایدالوصف!
۷۹ به سراغ دیگری بروید!
۷۹ خلافت به دنبال امام(علیه‌السلام)
۸۱ مردمی‌ترین حکومت
۸۳ فصل هشتم: انگیزه‌ی امام(علیه‌السلام) در پذیرش مسئولیت
۸۵ ظالم‌ستیزی و حمایت مظلوم
۸۶ اهتزاز پرچم دین و اصلاح امور مسلمین
۸۷ برپایی حق و محو باطل
۸۸ برقراری عدالت
۸۹ فصل نهم: برخورد امام(علیه‌السلام) با متخلفین از بیعت
۹۱ بیعت اجباری، هرگز!
۹۱ گفت‌وگو برای هدایت
۹۳ چرا بیعت نمیکنند؟
۹۵ فصل دهم: اعلام برنامه
۹۷ اتمام حجت قبل از بیعت
۹۸ حمایت از مستضعفان
۱۰۰ عدالت اقتصادی
۱۰۳ دست ردّ به سینه‌ی امتیازطلبان



۱۰۴	پیروزی با ظلم، هرگز!.....
۱۰۵	چشم در چشم برادر!.....
۱۰۵	آهن گداخته، پاسخ عقیل!.....
۱۰۹	فصل یازدهم: مشکلات حکومت امام(علیه‌السلام).....
۱۱۱	هجوم فتنه‌ها.....
۱۱۲	بازگشت جاهلیت، دگرگونی ارزش‌ها.....
۱۱۵	حق در محاق.....
۱۱۶	فضای شبهه‌ناک.....
۱۱۷	ضعف تحلیل سیاسی.....
۱۱۸	انحراف از ولایت.....
۱۱۹	جنگ با مسلمانان!.....
۱۲۰	تبدیل امامت به سلطنت.....
۱۲۰	خواص دنیازده.....
۱۲۱	چهره‌های نفاق.....
۱۲۳	فصل دوازدهم: جنگ جمل، رویارویی با ناکثین.....
۱۲۵	فتنه‌ی عظیم و خطرناک.....
۱۲۶	بهانه: خونخواهی عثمان!.....
۱۲۷	قاطعیّت بی‌نظیر امام(علیه‌السلام).....
۱۲۸	بصره، میزبان لشکر جمل.....
۱۲۸	درگیری برای امامت جماعت!.....
۱۲۹	اهل کوفه در رکاب امام(علیه‌السلام).....
۱۳۰	دیدار امام(علیه‌السلام) با زبیر.....
۱۳۱	اتمام حجّت برای طلحه و زبیر.....
۱۳۲	شجاعت علوی در میدان جنگ.....
۱۳۴	بحث فکری در خطّ مقدّم.....
۱۳۴	سلاح زبیر در دست امام(علیه‌السلام).....
۱۳۵	برخورد با عایشه بعد از شکست.....
۱۳۶	نقش امویان در جمل.....
۱۳۷	نامه‌ی امام(علیه‌السلام) به جریر.....
۱۳۸	اولین سخنرانی امام(علیه‌السلام) در کوفه.....
۱۴۲	پاسخ به سؤال.....
۱۴۴	سلیمان بن صرد در گردباد فتنه.....
۱۴۵	فصل سیزدهم: جنگ صفین، رویارویی با قاسطین.....
۱۴۷	مقایسه‌ای ظالمانه.....
۱۴۹	شام، تحت تربیت فرهنگ اموی.....
۱۵۰	مخالفت امام(علیه‌السلام) با ابقای معاویه.....
۱۵۱	معاویه، سرآمد دین‌ستیزان.....
۱۵۲	عزل معاویه.....





- عکس العمل معاویه ۱۵۳
- اصولگرایی و قاطعیت امام(علیه السلام) ۱۵۳
- تردید مقدس مآبها! ۱۵۴
- موعظه‌ای رسا در آستان ایوان مداین ۱۵۴
- تأخیر در جنگ به امید هدایت ۱۵۵
- داستان آب ۱۵۷
- عمار سخن میگوید ۱۵۷
- یا جنگ و یا کفر! ۱۵۹
- نگران وقت نماز! ۱۶۰
- قرآن‌ها بر سر نیزه‌ها! ۱۶۱
- آمادگی مجدد برای جنگ با معاویه ۱۶۲
- فصل چهاردهم: جنگ نهروان، رویارویی با مارقین ۱۶۳
- خوارج بزرگترین مشکل ۱۶۵
- ویژگیهای خوارج ۱۶۷
۱. پابندی به ظواهر دین به صورت سطحی ۱۶۷
۲. طرح شعارهای جذّاب و فریبنده ۱۶۷
۳. گستاخی در برابر شخصیتها ۱۶۸
۴. دخالت در مسائل سیاسی ۱۶۸
۵. توسّل به خشونت ۱۶۹
- ضعف قدرت تحلیل ۱۶۹
- نارسایی تعبیر خشکه مقدس ۱۷۰
- زمینه‌ی پیدایش خوارج ۱۷۲
- رهبران و پیروان خوارج ۱۷۳
- مقصود خوارج از شعار «لَا حُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ» ۱۷۴
- جدا شدن خوارج از اردوگاه امام(علیه السلام) ۱۷۵
- ترور عبدالله بن خباب و همسرش ۱۷۵
- برخورد اولیه با خوارج ۱۷۶
- نصب پرچم امان ۱۷۷
- جنگ با پس مانده‌ها ۱۷۷
- در میان کشته‌های خطّ انحراف ۱۷۹
- قاری قرآن در جنگ با قرآن! ۱۷۹
- فصل پانزدهم: سوزناکترین داغ تاریخ ۱۸۱
- در آرزوی شهادت ۱۸۳
- افطار در منزل دختر ۱۸۳
- اضطراب دیدار ۱۸۴
- رؤیای صادق ۱۸۵
- ندای آسمانی ۱۸۶
- انتشار خبر سوء قصد به امام(علیه السلام) ۱۸۷

۱۸۷ کوتاه سخن
۱۸۸ أصبغ بر بالین امام(علیه السلام).
۱۸۹ وصیتها در آستانه‌ی شهادت
۱۹۸ پرهیز از انتقامجویی
۱۹۹ کوفه در غروب شهادت امام
۲۰۰ دفن شبانه‌ی عشق
۲۰۱ پیوستها
۲۰۳ پیوست «۱»: خاطره‌ی ایمان آوردن امیرالمؤمنین(علیه السلام).
۲۰۴ پیوست «۲»: توضیحی پیرامون «یوم الدار».
۲۰۶ پیوست «۳»: خاطره‌ی شب هجرت
۲۰۸ پیوست «۴»: نقش امیرالمؤمنین(علیه السلام) در جنگ اُحد
۲۰۹ پیوست «۵»: خاطره‌ی جنگ خندق
۲۱۰ پیوست «۶»: داستان برخورد امیرالمؤمنین(علیه السلام) با اهانت عمرو بن عبود
۲۱۲ پیوست «۷»: مصیبت ارتحال رسول خدا(صلی الله علیه و آله)
۲۱۳ پیوست «۸»: صبر بر مصیبت وفات رسول خدا(صلی الله علیه و آله)
۲۱۳ پیوست «۹»: حوادث بعد از ارتحال رسول خدا(صلی الله علیه و آله)
۲۱۵ پیوست «۱۰»: سخنان امیرالمؤمنین(علیه السلام): ابوسفیان
۲۱۶ پیوست «۱۱»: سخنان امیرالمؤمنین(علیه السلام) با خلیفه‌ی دوم
۲۱۸ پیوست «۱۲»: زندگینامه‌ی عبدالرحمن بن عوف
۲۱۹ پیوست «۱۳»: زندگینامه‌ی سعد بن ابی وقاص
۲۲۰ پیوست «۱۴»: زندگینامه‌ی طلحة بن عبیدالله
۲۲۰ پیوست «۱۵»: زندگینامه‌ی زبیر بن عوام
۲۲۱ پیوست «۱۶»: زندگینامه‌ی عثمان بن عفان
۲۲۱ پیوست «۱۷»: متن وصیت خلیفه‌ی دوم برای تعیین شورای خلافت
۲۲۲ پیوست «۱۸»: اشکالاتی که بر عثمان مطرح میکردند
۲۲۵ پیوست «۱۹»: نقش برجسته‌ی طلحه و عایشه در تحریک مردم بر علیه عثمان
۲۲۶ پیوست «۲۰»: داستان سقیفه‌ی بنی ساعده و نحوه‌ی انتخاب خلیفه‌ی اول
۲۲۸ پیوست «۲۱»: وصیت ابوبکر برای خلافت عمر
۲۲۹ پیوست «۲۲»: شور و هیجان و اصرار مردم بر بیعت با امیرالمؤمنین(علیه السلام)
۲۳۰ پیوست «۲۳»: کلام امیرالمؤمنین(علیه السلام) هنگامی که از ایشان درخواست ...
۲۳۱ پیوست «۲۴»: زندگینامه‌ی عبدالله بن عمر
۲۳۴ پیوست «۲۵»: توضیحی پیرامون سعد بن ابی وقاص
۲۳۴ پیوست «۲۶»: زندگینامه‌ی اسامه بن زید
۲۳۷ پیوست «۲۷»: برخورد امیرالمؤمنین(علیه السلام) با عقیل و گفتگوهایی که ...
۲۳۹ پیوست «۲۸»: توضیحی پیرامون ابوذر و برخوردهای روشنگرانه وی
۲۳۹ پیوست «۲۹»: داستان کتک خوردن عبدالله بن مسعود
۲۴۰ پیوست «۳۰»: زندگینامه‌ی عایشه همسر رسول خدا(صلی الله علیه و آله)
۲۴۱ پیوست «۳۱»: برخورد لشکر جمل با عثمان بن حنیف استاندار بصره



- پیوست «۳۲»: مذاکره‌ی مستقیم امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) با زبیر..... ۲۴۳
- پیوست «۳۳»: حمله‌ی حیدری در جنگ جمل..... ۲۴۵
- پیوست «۳۴»: پرسش و پاسخ در میدان جنگ..... ۲۴۶
- پیوست «۳۵»: اولین خطبه‌ی امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) در کوفه..... ۲۴۷
- پیوست «۳۶»: زندگینامه‌ی سلیمان بن سرد و عذرخواهی وی..... ۲۴۹
- پیوست «۳۷»: پیشنهاد ابقای معاویه و پاسخ امیرالمؤمنین (علیه‌السلام)..... ۲۵۱
- پیوست «۳۸»: زندگینامه‌ی زیاد بن ابیه..... ۲۵۲
- پیوست «۳۹»: اصرار بر پذیرش حکمیت..... ۲۵۳
- پیوست «۴۰»: خیانت ابوموسی اشعری در حکمیت..... ۲۵۴
- پیوست «۴۱»: تلاش معاویه برای اهانت به امیرالمؤمنین (علیه‌السلام)..... ۲۵۶
- پیوست «۴۲»: اعتراض خوارج به پذیرش حکمیت..... ۲۵۷
- پیوست «۴۳»: زندگینامه‌ی اشعث بن قیس و نفاق وی..... ۲۵۸
- پیوست «۴۴»: جریان شهادت عبدالله بن خباب..... ۲۶۱
- پیوست «۴۵»: رفتارهای متناقض خوارج..... ۲۶۲
- پیوست «۴۶»: تجدید نظر امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) در رفتن به سوی شام..... ۲۶۲
- پیوست «۴۷»: پرچم امان برای نجات خوارج..... ۲۶۳
- پیوست «۴۸»: کشته شدن عبدالله بن وهب به دست امیرالمؤمنین (علیه‌السلام)..... ۲۶۴
- پیوست «۴۹»: داستان امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) و کمیل..... ۲۶۵
- پیوست «۵۰»: عیادت اصبع بن نباته از امیرالمؤمنین (علیه‌السلام)..... ۲۶۶
- پی‌نوشتها..... ۲۶۹
- فهرست آیات قرآن کریم..... ۲۷۴
- فهرست روایات..... ۲۷۵
- فهرست اشعار عربی..... ۲۸۱
- فهرست اشعار فارسی..... ۲۸۲
- فهرست اسامی اشخاص..... ۲۸۳
- فهرست اسامی کتابها..... ۲۸۹
- منابع و مأخذ..... ۲۹۲



مقدمه

هنگامی که در تاریکی شب آسمان را تماشا میکنیم، ماه را میبینیم که صدها برابر ستارگان نورافشانی میکند، و ستارگانی را مشاهده میکنیم که با نور ضعیفی سوسو میزنند، ماه بسیار بزرگتر از ستارگان به نظر می‌آید گویی که هزاران ستاره در آن جای میگیرد، اما همه میدانیم که واقعیت غیر از این ظاهر فریبنده است، ستارگانی که به نظر بسیار ریز و ناچیز می‌آیند میلیونها برابر ماه عظمت دارند و برخلاف ماه که هر چه دارد از خورشید است، آنها خود نور تولید میکنند و طفیلی ستاره‌ی دیگری نیستند.

به‌راستی چرا چنین است که ماه کوچک را بزرگ و ستارگان عظیم را اینگونه ریز و ناچیز میبینیم؟ پاسخ روشن است، فاصله‌ها موجب چنین خطای دید شده است، چون ما به ماه نزدیکتر هستیم آن را با عظمت و شوکت و نورانی میبینیم و چون ستارگان بسیار از ما دور هستند این همه کوچک و ریز به نظر می‌آیند، ولی با بزرگ و کوچک دیدن ما که حقایق تغییر نمیکنند.

معرفت ما نسبت به انسان کامل و شخصیت‌های الهی نیز تابع قانون فاصله‌هاست، به هر میزان که فاصله‌ی ما نسبت به آنان کمتر باشد عظمت و نورانیت و حقیقت آنان را بهتر درک میکنیم، و هر مقدار سنخیت ما با

آنان کمتر و فاصله‌ی ما از آنان بیشتر باشد آنان را کوچک و همانند خویش
میپنداریم تا آنجا که گفته میشود ما اَنتم اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا «شما نیز بشری همانند
خود ما هستید».

امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (علیه السلام) یکی از همان شخصیت‌هایی است
که هر کس به اندازه‌ی فاصله‌ای که با وی دارد، او را شناخته است، پیامبر
اکرم (صلی الله علیه و آله) می‌گفت: «یا علی تو را جز خدا و من کسی شناخته است!»
و عده‌ای در همان دوران متحیرانه میپرسیدند: علی حق است یا معاویه!
و ما که خود را شیعه‌ی امیرالمؤمنین (علیه السلام) میدانیم برای کم کردن
فاصله‌ی خویش با آفتاب پرفروغ وجود وی چه کرده‌ایم؟ چقدر درباره‌ی
او مطالعه داشته‌ایم و چه میزان از سخنان او آگاهی داریم؟ آیا میتوانیم ادعا
کنیم زندگی ما تحت تأثیر ارتباطی که با وی داشتیم تحوّل پیدا کرده است
و گفتار و رفتار ما تا اندازه‌ای رنگ و بوی او را میدهد؟ تردیدی نیست که
گام اوّل برای کم کردن فاصله‌ها معرفت است، و گام دوّم تغییر و تحوّل.
برای برداشتن گام اوّل که آشنایی با شخصیت امیرالمؤمنین (علیه السلام)
است به سراغ یکی از شاگردان مکتب وی رفتیم که عمری را در کنار
بوستان علوی خوشه‌چینی کرده است و مطالعات وسیع و پردامنه‌ای را در
این زمینه داشته و در عین حال علم را با عمل توأم نموده و امروزه بحق
پرچم عزّت و عدالت‌طلبی آن شخصیت ممتاز را در دست گرفته است و
پیشاپیش ملّتی که عشق به علی بن ابی طالب در وجود آنها ریشه دوانده
است حرکت میکند تا به آرمانهای آن امام عزیز جامه‌ی عمل بپوشانند و
بعد از هزار و چهارصد سال به ندای ایشان پاسخ مثبت دهند.

سخنرانیهایی که حضرت آیه الله خامنه‌ای پیرامون شخصیت
امیرالمؤمنین (علیه السلام) از بدو پیروزی انقلاب اسلامی تا به امروز داشته‌اند،

مجموعه‌ی باارزشی است که به ابعاد مختلف شخصیت آن حضرت پرداخته و نکات دقیق و در عین حال مفید و جالبی را مطرح کرده‌اند که برای مشتاقان امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) فرصتی را فراهم می‌آورد تا معرفت خویش را نسبت به آن امام بزرگ بیشتر کنند و با تأثیرپذیری از سیره‌ی علوی برای زندگی خویش برنامه‌ریزی نمایند.

بدون هیچ اغراقی مطالعات معظّم‌له پیرامون سیره و شخصیت امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) اعجاب‌برانگیز بوده و تحلیلهای عالمانه و جامع ایشان از زندگی پرفراز و نشیب حضرت نشانگر دقت نظر و تأمل فراوان ایشان میباشد.

مجموعه سخنرانیهایی که از حضرت آیه‌الله خامنه‌ای در اختیار داشتیم همگی متعلق به دوران بعد از پیروزی انقلاب اسلامی بوده و اغلب در خطبه‌های نماز جمعه و یا در دیدارهایی که با مردم در ایام ولادت و یا شهادت امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) داشتند، ایراد شده است، و به همین دلیل ایشان از ذکر منابع در سخنرانیها معذور بودند، اما با مراجعه‌ای که به منابع تاریخی داشتیم معلوم شد که ایشان از معتبرترین منابع استفاده کرده و مطالب خویش را مستند به مدارک قوی بیان کرده‌اند، و نکته‌ای که بسیار جالب به نظر میرسید این بود که تکرار در مطالب ایشان بسیار کم مشاهده میشود، گو اینکه برای هر سخنرانی که پیرامون شخصیت امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) داشتند، به مطالب قبلی خویش مراجعه نموده و از تکرار آنها خودداری کرده‌اند و فراز جدیدی از زندگی و یا شخصیت آن حضرت را مطرح نموده‌اند، و همین امر موجب شده است که امروز با گذشت بیست و هفت سال مجموعه‌ی نسبتاً کاملی از ایشان پیرامون امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) در دست داشته باشیم.

سعی ما بر این بوده است که مطالب معظّم‌له را در سه بخش تنظیم



نماییم:

۱- فرازهایی از زندگی امیرالمؤمنین (علیه السلام)

این بخش نگاهی گذرا به تاریخ زندگی حضرت دارد و بیشتر فرازهایی نقل شده است که توجه به آنها برای نسل امروز حیاتی بوده و الگوپذیری از آن موارد ضروری به نظر می‌رسد.

۲- شخصیت امیرالمؤمنین (علیه السلام)

در این بخش با استناد به آیات قرآن و احادیث نبوی و روایات معصومین و منابع تاریخی، ابعاد گوناگون شخصیت حضرت مورد بحث و بررسی قرار گرفته است و نکته‌های قابل توجهی از اخلاق و سیره‌ی حضرت ارائه شده است.

۳- سخنانی از امیرالمؤمنین (علیه السلام)

مقام معظم رهبری در طی سخنرانیهای خویش فراوان به کلمات امیرالمؤمنین (علیه السلام) استناد کرده و تا حدی که فرصت داشتند توضیحاتی پیرامون آنها بیان کرده‌اند، مجموعه‌ی این مطالب که در حقیقت تفسیر فرازهایی از سخنان حضرت بشمار می‌رود در این بخش گردآوری شده است.

کتاب حاضر اولین بخش از این مجموعه است که تقدیم می‌گردد و از خداوند متعال توفیق تنظیم نهایی دو بخش دیگر را نیز خواستاریم. لازم به توضیح است که آنچه در متن کتاب آمده است سخنان مقام معظم رهبری میباشد و تنها عناوین از طرف ما انتخاب شده است، اما پاورقیها و پیوستها مربوط به ما میباشد.

همچنین شماره‌هایی که به‌طور مسلسل از ۱ تا ۱۲۲ در پایان هر فرازی نوشته شده و در پایان کتاب تحت عنوان پی‌نوشتها آمده است، برای بیان تاریخ سخنرانی و مخاطبین میباشد.

در پایان لازم است این نکته نیز گوشزد گردد که هر عیب و نقصی در این کار مشاهده شود مربوط به اینجانب بوده و هر حُسن و جمالی باشد از توفیقات معظّمه میباشد. و الحمد لله ربّ العالمین.

اللّٰهُمَّ اجعلنا من أهل اليقين و من شيعة اميرالمؤمنين عليه أفضل صلوات المصلّين.

محمد محمدیان



